

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articolele nepublicate nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Spre deslegare.

Sibiu, 25 Ianuarie n.

De un an de zile parlamentul nostru nu a mai putut lucra.

O mână de oameni gălăgioși sub diferite pretexte cu actualul regulament intern al casei au știut ține în loc parlamentul.

Un joc frivol acesta, de care se genéază elementele mai sănătoșe din viața publică a Ungariei.

Cine a urmărit cu atențiune cursul lucrurilor în parlamentul nostru, acela pôte scôte multe învățături.

Corónă, guverne, imensa majoritate pe care se baséază guvernul, toate aceste puteri la olaltă nu au fost în stare să restitue ordinea în viața parlamentară.

Un proverb frances zice, că apetitul vine mâncând.

Nicăiri, ca la noi acuma, nu s'a adeverit acest proverb.

Purecând de la un contingent mai mare de recruți, pe care l'a cređut de necesar în interesul asigurării poziției de mare putere a monarhiei noastre, și de care și-a legat capul guvernul de atunci al domnului Széll, apetitul a mers tot crescând.

După o obstrucție de 9 luni guvernul Khuen Héderváry se mulțamește cu contingentul vechiu obicinuit, și Corónă cedéază.

În măsura însă în care cedéază Corónă, cresc presiunile așa uumite naționale ale obstrucționistilor.

Acum nu se mai mărginesc presiunile numai la un contingent anumit de recruți, ci se revendică postulate naționale: embleme naționale și limba de comandă magiară, limbă de instrucțiune magiară în instituțiile militare din patrie.

Partidul liberal esmite o specială comisiune, care să stipuleze postulatele naționale de cari se se lege guvernul.

După multe încordări Corónă cedéază și se dau asemenea concesii

Magiarilor, cum nu s'au dat de la dualism încă.

Chiar și ziarele cele mai radicale sunt încântate de concesionile câștigate.

Mai mult, însuși partidul așa numit independist în frunte cu Francisc Kossuth este încântat de concesionile făcute.

Încântat de marinimositatea Corónă partidul lui Kossuth sistéază obstrucția.

Se credea deci că guvernului Tisza întré asemenea condițiuni i va succede să aducă din nou ordine în desbaterile parlamentului.

Credința acesta a fost deșertă.

Dacă cu arma obstrucțiunii s'au putut stôrce asemenea concesii, și la fie-care pretensiune s'a răspuns cu concesii, atunci ar fi tactică greșită a da din mână arma acesta.

Lângă o mână de oameni gălăgioși mai vine acum partidul poporal, partidul catolicilor și cere acum respectarea limbei magiare la instrucție, la comandă și în corespondență.

Nu se mai dá acum nici acel contingent de armată, care s'a dat de la era dualismului încă.

Ministrul de războiu a fost silit să rechieme sub arme pe rezervistii concediați și să vedă de cele ale economiei și de ale familiei.

40000 de bărbați sunt luați din sinul familiei și ținuți sub arme, fiindcă pentru anul trecut 1903 contingentul de recruți nu s'a votat încă din partea parlamentului.

Intrégă industria și comerțul stagnéază din cauza obstrucțiunii din parlament.

În anul trecut nu s'au încasat dările, statul acopere trebuințele din economiile anilor trecuți.

Omenii, sërmanii economi nebuniți de unii și de alții nu au solvit dările în anul trecut, nu solvesc în rate nici acum.

Când va înceta obstrucțiunea și vor intra din nou relațiuni normale, atunci vor fi siliți să plătescă totă darea deodată, vor fi escuați fără milă,

și se vor vinde vitele, tot ce au în casă, și vor ajunge la sapă de lemn.

În situațiunea de azi resonul de conservare reclamă imperios, să se iee alte măsuri pentru încetarea stărilor anormale actuale.

Se crede, că guvernul va lua în cele din urmă măsuri mai efective spre a pune odată capăt situațiunii încurcate de azi.

Ziarele din capitală pun în prospect pentru zilele proxime măsurile acestea ale guvernului.

Se va bucura mai ales sërmanul popor dacă în cele din urmă se vor restitui stările normale în statul nostru.

Represalii contra obstrucției.

Desbaterile din dieta ungară au intrat de nou în faza scandalului: gălăgie, sofistărie pe tema interpretării regulamentului de casă, apostrofări pătimașe la adresa deputatului pentru pretinși parțialitate, nesupunere la admonițiunile și îndrumările la ordine, represalii contra renitenților, apoi ședințe secrete cerute de obstrucționisti, etc. Ca ilustrare a modului cum decurg „desbaterile” servește de ajuns cazul următoriu: Deputatul Lengyel Zoltán, pentru repetată nesupunere față cu admonițiunile de imunitate (dar' nu s'a prezentat), ear' Vineri majoritatea dietei a primit propunerea comisiunii, ca lui Lengyel să i se exprime reprobă protocolară și prin placate afișate la primăriile comunelor din cercul seu electoral să se aducă la cunoștința alegătorilor osândă deputatului lor.

Fără cu acesta sălbătăcire a situației ministrul-șef Tisza s'a exprimat, că mult două trei zile mai astéptă în rezistență pasivă, că dór' își vor trage de sémă obstrucțiunii și vor lăsa să fie votat proiectul de recrutare și să reintre desbaterile în curs normal. La cas contrar va aplica cele mai drastice mijloce pentru frângerea obstrucției. Ear' că aceste mijloce de ce natură vor fi, deocamdată nu se știe. Se spune însă, că în cerc intim dl Tisza s'ar fi spusese că are în cere Corónă mână liberă în privința acesta.

Femeia la sate.

„Voința Națională” (nr. 5620/1903) din București scrie:

„Zorul cu care s'a dezvoltat statul nostru face să iasă azi la lumină multe îndrumări greșite ce am avut, dar' mai presus de toate educația rea ce s'a dat generațiilor actuale. În primul rând, cele ce au să sufere de această direcție sunt femeile, de căror viață pare că a fost îndreptată tocmai în sensul contrar trebuințelor noastre.

Nu numai instrucția bărbaților era menită, până acum câțiva ani, să producă funcționari ai statului, de la fiul bogatului până la copilul ținăricului, dar' și a fetelor, printr'o concepție înexplicabilă, a căpătat ea aceeași direcție. Bacalaureatul era ținta tuturor viitoarelor mume, — azi licența sau doctoratul.

Legată strâns cu această instrucție era și educația, care nu se preocupă de loc de scopul cel mare ce trebuie să l'aibă femeia ca soție și mamă în casa ei.

Acest rol era considerat ca accesoriu și face, ca familiile de azi să nu aibă temeinicia pe care o dá femeia gospodină casei sale.

Și în această privință, prin lipsa de o direcție sănătoșă, pare-că am fi istovit într'o muncă inutilă energia de care dispueam.

Lăsăm pentru un moment la o parte viața faptice la care fetele de la oraș sunt deprinse, cu programele actuale în preocuparea cea mai mare nu este gospodăria viitoare, ci plăcerile de societate. Să vorbim numai de pregătirea pe care școala noastră rurală o face copiilor de la sate.

Cu câțiva ani înainte, când școala nici contactul cu orașul nu exista, și munca în timpul verei nu era așa de activă, fetele învățau în casa mamei lor să țoacă și să țese; și țărâmul nu cheltuia mai nimic la oraș pentru îmbrăcăminte lui.

Timpurile s'au schimbat, stambele eștine au năpădit satele și astăzi țărâncă aprôpe nu țese și adese-ori își cumpără rochia gata.

Să fim într'o țără cu o climă care se permite munca afară în tot timpul anului, sau cu o industrie care să ocupe în lungile luni de iarnă brațele dispoșibile, n'ar fi de cât o schimbare a activității noastre. Din nenorocire nu este astfel și peste tot unde țărâncă nu mai țese, ea nu muncește altceva, și lenevia

FOIȘORĂ

Colinde populare din Ardeal.

Sub d'umbrele merilor.

Sub d'umbrele merilor
Șede Maica Domnului
C'un fiuț micuț în brațe.
Fiul plânge și nu 'ncetă
Maica 'n pôlă l'a luat
Și pe plaiu că ș-o plecat.
Când pe plaiu că se prindea
Maica plop verde-și vedea
Și la plop că s'abătea.
Plop verde umbra nu-și vede,
Maica greu l'a blăstemat:
Să f' plope-o părăsit
De min' și de Fiul sfânt
Pân'-oiu fi pe-acest pământ,
Bată vântu ori nu bată
Frunza ta să se tot bată!...

Fiul plânge și nu 'ncetă
Maica 'n pôlă l'a luat
Și pe plaiu că ș-o plecat
Când pe plaiu că se prindea
Maica plop verde 'și vedea
Și la plop că s'abătea,

Puse jos și odihnea...
Pěr verde umbra nu-și vede
Maica greu l'a blăstemat:
Să fi pere-o părăsit
De min' și de Fiul sfânt
Pân'-oiu fi pe-acest pământ,
Bată vântu ori nu bată
Frunza ta să se tot bată!...

Fiul plânge și nu 'ncetă
Maica 'n pôlă l'a luat
Și pe plaiu că ș-o plecat,
Când pe plaiu că se prindea
Viță verde își vedea
Și la viță s'abătea,
Puse jos și odihnea.
Viță verde umbra-și vede
Maica bine-a d'alduit:
Să fi viță d'alduită
De min' și de Fiul sfânt
Pân'-oiu fi pe-acest pământ
Să dai viță feră
Și strugurele felea!...

Ș'o 'nchinăm cu sănătate
Pe la gazde, pe la tôte.
(Spring, cott. Alba-infer.)

Mănăstirea Sucevița.

(Urmare).

II.

Intr'o zi pe culmea 'naltă
Sta sihastrul cuvios
Cu privirea îndreptată
Cătră Rădăuți în jos:
Iacă, mări că zărește
Nește cete de plăiași
Sub un steag ce fâlăește
În brațul unui arcaș.
Fruntea lor, ce 'naintéază,
Al Moldovei domnitoriu
Eremie-o comandéază
Pe-un șoim aprig, pufnitoriu;
Domnu-și trage de la țără
Oștile cătr'acest loc
Dup'o lovitur'amară,
Ce-o perd'u cu Turcii 'n foc.
După dînsu'n număr mare
Pălcuri de panțiri pășesc
Cu săgeți fulgerătore,
Ce prin aer sbărânesc.
Mai colo șoseșe munteni
Cu baltagele pe braț,
Măgînași și cămpenii
Cu puști lucide 'narmați.
Și pe-a Suceviței vale

Pălcurile tabărăesc,
Tindu-și corturile sale
Și se pun în popoșesc.
Peșterile n' depărtare
Dau răspuns la glasul lor,
Dau răspuns de 'mbărbătare
Asupra păgânilor:
Eremie vitejește
Printré-ai sei luptaci umblând
Spre răsboiu i 'nsufleștește
Cu puternicu-i cuvânt,
Pe dușmani ca să-i gonéscă
Și să-și apeză de hoți
Moștenirea strămoșéscă
Pentru fii și strănepoți.
Intr'aceste se cobóră
Cel sihastru de pe dél,
Cinci panțiri îl încunjóră
Jos pe-al Suceviței mal;
Și cu ei sihastrul pășă
Cere 'ntrare la stăpân,
Eremie 'n cort îl lasă
Și 'l întrébă blând și lin:
— „Ce poștești, bētrâne tată,
Ce cuvinte ai de spus?
Pôte-o știre ne-așteptată
Despre Turci tu mi-ai adus?
Sau pôte-o nenorocire
Ai venit ca să-mi vestești,

Liturgia

Stulni Ioan „Gură de aur“, pentru 2 voci, de Dimitrie Cunțanu, profesor seminarial de cânt. bis. Prețul 1 cor. 20 fil., plus porto 10 fil. Se poate procura de la Librăria arhidieceșană, Sibiu (Nagyszeben).

A apărut:

Modele de cusături românești

de Minerva Cosma.

Prețul 50 fileri, plus porto 5 fileri.

Librăria arhidieceșană.

Pentru domnii preoți!

De la Librăria arhidieceșană se poate procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu părăși tari,

în care (conform circulariului consistorial numărul 2142 din 3 Martie 1903) sunt a se induce „momentele mai însemnate ce obvin în comună în decursul anului și cari merită a fi însemnate pentru posteritate.“

Conține 200 foi.

Prețul 6.60 cor., + porto postal 80 fil

Publicare de licitațiune.

În comuna Topârcea se va da în întreprindere zidirea caselor comunale și a edificiilor laterale prin licitațiune minuendă împreună și cu oferte închise, la 20 Februarie 1904 la 10 ore a. m. în cancelaria comunală.

Prețul de strigare 17550 corone. Cauțiune 10%. Comuna dă pétra, țigla și cărămida, a căror preț este a se subtrage din prețul de zidire.

Planurile, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală, până la ziua licitării.

Topârcea, în Ianuarie 1904.

Primăria comunală.

Prin Librăria arhidieceșană se pot procura diferite

ornate bisericesti

Mustre și specificarea prețului gratis și franco.

Frumosul roman

DUȘMĂNIE

de

Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria arhidieceșană.

La subscrierea librărie se află de vânzare următoarele cărți de

Teodor V. Păcățian:

Cartea de aur, vol. II	cor. 10-
Scopul în drept, traducere autorisată după Dr. R. de Jhering	8-
Lupta pentru drept, traducere după Dr. R. de Jhering	2-
Principiile politice, după Dr. F. de Holzendorff	4-
Istoria politice, după Sir Frederick Pollock	1-
Libertatea, traducere după John Stuart Mill	2-
Din legile ungare: Judecătorile cu jurați	80-
Buna chivernisală, carte pentru toți, întocmită după ideile lui Sam. Smilles	40-
Sâmbăta morților, dramă din popor în 5 acte, local. d. Raupach	60-

Librăria tipografiei arhidieceșane, Sibiu.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

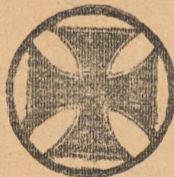
Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bole

da împrejurărei, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, juituri de ureche, bătăie de inimă, sgârçiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimită banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deore-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.— folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.— folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.

„PLUGARIUL“

institut de credit și economii, societate pe acții în Săcădate.

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „Plugariul“ societate pe acții, se invită conform statutelor la

a VI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Săcădate (localul institutului) în 10 Februarie st. n. la 1 oră p. m.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului anului de gestiune 1903. [14] 1—1

2. Propunerea direcțiunii în conțelegere cu comitetul de supraveghiere referitor la distribuirea profitului.

Acei domni acționari, cari sau în persoană sau prin plenipotențiati voese a lua parte la adunare, se fac atenți conform §-ului 17 din statute a depune acțiunile scrise pe numele lor, cum și plenipotența înainte de deschiderea adunării la cassa societății pe lângă revers.

Săcădate, la 21 Ianuarie 1904.

Direcțiunea.

Contul bilanțului cu 31 Decembre 1903. — Mérleg számla.

Activa — Vagyon:	cor. fil.	Pasiva — Teher:	cor. fil.
Cassa în număr — Készpénz	1,234.58	Capital social — Részvénytőke	10,000.—
Cambii escomptate — Váltótárca	80,742.90	Fondul de rezervă — Tartalékalap	4,000.—
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvénykölcson	545.—	Fondul de binefaceri — Jótékonyalap	200.—
Mobilier — Felszerelés	210.—	Depuneri spre fructificare — Betétek	45,178.83
Amortisare — Leirás	30.—	Reescompt — Vizleszámitolás	18,680.—
		„Albina“	2.—
		Pro diversi	252.76
		Divid. nerid. — Fel nem vett osztalék	48.—
		Interese transitoare anticipate — Atmeneti kamatok	1,277.03
		Profit transpus din 1902 — Áthozott nyereség	100.—
		Profit din 1903 — Tiszta nyereség	2,963.86
			3,063.86
			82,702.42

Contul profit și perderi cu 31 Dec. 1903. — Nyereség és veszteség.

Esíte — Kiadások:	cor. fil.	Intrate — Bevétel:	cor. fil.
Contul mobilier — Felszerelés	30.—	Profit transpus din 1902 — nyereség mult évből	100.—
Contul interese de depuneri — Betét kamat	2,257.61	Contul intereselor de escompt — Kamat leszámított váltók után	5,258.33
Contribuțiuni — Adó	278.67	Provisiuni — Jutalék	1,174.80
Salare — Fizetések	360.—	Interese de imprumut pe oblig. — Kamat kötvénykölcson után	122.36
Spese — Költségek	437.—		
Dare după interese de depuneri — adó betéti kamat után	228.35		
Profit curat — Tiszta nyereség	3,063.86		
	6,655.49		6,655.49

Săcădate, la 31 Decembre 1903.

Const. Prie m. p.
president.

Ioan Căndea m. p.
membru în direcțiune.

Ioan Stanciu m. p.
cassariu.

Ioan Georgescu m. p.
membru în direcțiune.

Ioan Jordachie m. p.
contabil.

Revêđut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Săcădate, la 21 Ianuarie 1904.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Bucur m. p.
president.

Toma Podea m. p.

Ioan Prie m. p.

Ioan Petrișor m. p.

Toma Măhăra m. p.

A eșit de sub tipariu în Tipografia arhidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la Tipografia și Librăria arhidieceșană în Sibiu cu prețurile: broșat 7 cor., legat în pânză neagră 9.50 cor., ediție de lux broșat 8 cor., legat după cum se comandă.